

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2016-01-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [140-7230](#), i. k. 112505ANUTA0003-245

**LIETUVOS BANKO VALDYBOS
N U T A R I M A S**

**DĖL BENDROS VARTOJIMO KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS
SKAIČIAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2012 m. lapkričio 29 d. Nr. 03-245
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo (Žin., 1994, Nr. [99-1957](#); 2001, Nr. [28-890](#); 2004, Nr. [28-869](#), Nr. [54-1830](#); 2006, Nr. [48-1699](#); 2009, Nr. [38-1441](#), Nr. [153-6895](#); 2011, Nr. [46-2158](#), Nr. [145-6812](#)) 11 straipsnio 1 dalies 7 punktu, Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo (Žin., 2011, Nr. [1-1](#), Nr. [146-6830](#)) 42 straipsniu, įgyvendindama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinančią Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL 2008 L 133, p. 66; klaidų ištaisymas – OL 2009 L 207, p. 14; klaidų ištaisymas – OL 2010 L 199, p. 40; klaidų ištaisymas – OL 2011 L 234, p. 46) ir 2011 m. lapkričio 14 d. Europos Komisijos direktyvą 2011/90/ES, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB I priedo II dalis, kurioje numatomos bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimo papildomos prielaidos (OL 2011 L 296, p. 35), Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Bendros vartojimo kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisykles (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

VALDYBOS PIRMININKAS

VITAS VASILIAUSKAS

BENDROS VARTOJIMO KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS SKAIČIAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendros vartojimo kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatyta, kaip skaičiuojama vartojimo kredito davėjo vartojimo kredito gavėjui teikiamo vartojimo kredito bendros vartojimo kredito kainos metinė norma.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **vartojimo kredito suma** – bendra vartojimo kredito suma arba jos dalis, išmokama vartojimo kredito gavėjui atsižvelgiant į sutartyje nustatytas sąlygas;

2.2. **neteterminuota vartojimo kredito sutartis** (Taisyklių 6.5 punktas) – vartojimo kredito sutartis, kurioje nenurodytas vartojimo kredito sutarties terminas, įskaitant tas vartojimo kredito sutartis, pagal kurias išmokėta vartojimo kredito suma turi būti visiškai grąžinta per nustatytą laikotarpį arba po jo, o ją grąžinus, vartojimo kredito suma gali būti išmokama vartojimo kredito gavėjui pakartotinai;

2.3. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatyme.

III. BENDROS VARTOJIMO KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS SKAIČIAVIMO TVARKA

3. Skaičiuojant bendros vartojimo kredito kainos metinę normą nustatoma bendra vartojimo kredito kaina vartojimo kredito gavėjui. Į bendrą vartojimo kredito kainą įskaičiuojamos visos Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytos išlaidos. Į bendrą vartojimo kredito kainą neįskaičiuojamos vartojimo kredito gavėjo mokamos netesybos ar palūkanos ir kitos išlaidos, kurių patiriama dėl vartojimo kredito sutartyje nustatytų jo įsipareigojimų nevykdymo, ir mokesčiai už prekių arba paslaugų įsigijimą, išskyrus prekės ar paslaugos kainą, kurią jis privalo sumokėti, nesvarbu, ar už sandorį mokama grynaisiais pinigais ar iš bendros vartojimo kredito sumos.

4. Bendros vartojimo kredito kainos metinė norma skaičiuojama darant prielaidą, kad vartojimo kredito sutartis galios sutartą laikotarpį ir vartojimo kredito sutarties šalys vykdys savo įsipareigojimus vartojimo kredito sutartyje nustatytais sąlygomis ir terminais.

5. Kai vartojimo kredito sutartyje nustatyta, kad metinė vartojimo kredito palūkanų norma ir išlaidos, įskaičiuojamos į bendros vartojimo kredito kainos metinę normą, gali būti keičiamos ir jų negalima kiekybiškai įvertinti skaičiuojant bendros vartojimo kredito kainos metinę normą, bendros vartojimo kredito kainos metinė norma skaičiuojama darant prielaidą, kad metinė vartojimo kredito palūkanų norma ir kitos išlaidos nekis ir bus taikomos iki vartojimo kredito sutarties pabaigos.

6. Skaičiuojant bendros vartojimo kredito kainos metinę normą, prireikus turi būti remiamasi papildomomis prielaidomis:

6.1. jeigu vartojimo kredito sutartyje vartojimo kredito gavėjui suteikiama teisė pačiam pasirinkti bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimo būdą (pavyzdžiui, suteikiama galimybė pasirinkti bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimą dalimis), laikoma, kad vartojimo kredito gavėjui iš karto išmokama visa vartojimo kredito sutartyje nustatyta bendra

vartojimo kredito suma;

6.2. jeigu vartojimo kredito sutartyje vartojimo kredito gavėjui suteikiama teisė pačiam pasirinkti bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimo būdą, tačiau, išmokant vartojimo kredito sumą skirtingais išmokėjimo būdais, numatomi vartojimo kredito sumos ir vartojimo kredito sumos išmokėjimo termino apribojimai, laikoma, kad bendra vartojimo kredito suma vartojimo kredito gavėjui išmokama anksčiausią vartojimo kredito sutartyje nurodytą dieną ir laikantis vartojimo kredito sutartyje nustatytų vartojimo kredito lėšų išmokėjimo apribojimų;

6.3. jeigu vartojimo kredito sutartyje nustatyti keli galimi bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimo metodai ir dėl to taikomi skirtingi su vartojimo kredito sutartimi susiję mokesčių, metinės vartojimo kredito palūkanų normos arba kitų išlaidų dydžiai, laikoma, kad vartojimo kredito gavėjui bendra vartojimo kredito suma išmokama nustatant didžiausius mokesčių ar kitų išlaidų dydžius ir didžiausią metinę vartojimo kredito palūkanų normą, taikomą pasirinkus dažniausiai naudojamą bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimo metodą pagal šios rūšies vartojimo kredito sutartis;

6.4. kai sudaroma sąskaitos kreditavimo sutartis, laikoma, kad iš karto išmokama bendra vartojimo kredito suma visam vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpiui (jeigu vartojimo kredito sutarties trukmė nežinoma, bendros vartojimo kredito kainos metinė norma skaičiuojama darant prielaidą, kad vartojimo kredito sutarties trukmė – 3 mėnesiai);

6.5. kai sudaroma neterminuota vartojimo kredito sutartis, išskyrus sąskaitos kreditavimo sutartį, laikoma, kad:

6.5.1. vartojimo kreditas suteikiamas vieniems metams, pradedant skaičiuoti nuo pirmos vartojimo kredito sumos išmokėjimo vartojimo kredito gavėjui dienos. Paskutine vartojimo kredito gavėjo įmoka (lygiai po vieno metų) turi būti padengiamas bendros vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos likutis;

6.5.2. išmokėtą vartojimo kredito sumą vartojimo kredito gavėjas grąžina mokėdamas periodines mėnesines įmokas lygiomis dalimis, pirmą įmoką mokėdamas praėjus vienam mėnesiui nuo pirmo vartojimo kredito sumos išmokėjimo vartojimo kredito gavėjui dienos. Tačiau, kai išmokėta vartojimo kredito suma turi būti visiškai grąžinta vienu mokėjimu per vartojimo kredito sutartyje nustatytą laikotarpį, laikoma, kad visi vėlesni vartojimo kredito sumos išmokėjimai atliekami ir vartojimo kredito gavėjo įmokos mokamos vienus metus. Palūkanos ir kiti mokesčiai taikomi atsižvelgiant į minėtus bendros vartojimo kredito sumos išmokėjimus ir įmokų mokėjimus, kaip nustatyta vartojimo kredito sutartyje;

6.6. kai sudaromos Taisyklių 6.4 ir 6.5 punktuose nenurodytos vartojimo kredito sutartys, laikoma, kad:

6.6.1. kai vartojimo kredito sutartyje nėra nustatytas grąžintinas bendros vartojimo kredito sumos dydis ir terminas, laikoma, kad bendra vartojimo kredito suma pradedama grąžinti anksčiausią vartojimo kredito sutartyje nustatytą dieną ir mokant mažiausią įmoką;

6.6.2. kai vartojimo kredito sutarties sudarymo data nežinoma, pirmos vartojimo kredito sumos išmokėjimo data yra ta diena, nuo kurios skaičiuojant nustatomas trumpiausias laikotarpis nuo pirmos vartojimo kredito sumos išmokėjimo vartojimo kredito gavėjui iki pirmos vartojimo kredito gavėjo įmokos mokėjimo vartojimo kredito davėjui;

6.7. kai pagal vartojimo kredito sutartį arba Taisyklių 6.4–6.7 punktus negalima nustatyti vartojimo kredito gavėjo mokamos įmokos dydžio ar datos, laikoma, kad įmokos mokamos vartojimo kredito davėjo nustatyta tvarka ir sąlygomis, o kai jos nežinomos:

6.7.1. palūkanos mokamos kartu su grąžinamos vartojimo kredito sumos įmokomis;

6.7.2. kiti su vartojimo kredito sutartimi susiję mokesčiai, išskyrus palūkanas, apskaičiuoti kaip atskira suma, mokami vartojimo kredito sutarties sudarymo dieną;

6.7.3. kiti su vartojimo kredito sutartimi susiję mokesčiai, išskyrus palūkanas, apskaičiuoti kaip keletas mokėjimų, mokami periodiškai lygiais intervalais pradedant pirma vartojimo kredito sumos dalies grąžinimo data ir, jei nenustatytas įmokos dydis, laikoma, kad įmokos yra vienodos;

6.7.4. paskutine įmoka padengiamas bendros vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos

likutis;

6.8. jei bendra vartojimo kredito suma vartojimo kredito sutartyje nenustatyta, laikoma, kad bendra vartojimo kredito suma yra 1 500 Eur;

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-274](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15742

6.9. jeigu tam tikrą vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį vartojimo kredito sumai taikomos skirtingos metinės vartojimo kredito palūkanų normos ir mokesčiai ar kitos išlaidos, laikoma, kad visą vartojimo kredito sutarties galiojimo laikotarpį taikoma didžiausia metinė vartojimo kredito palūkanų norma ir didžiausi mokesčiai ar kitos išlaidos;

6.10. jeigu nuo vartojimo kredito sutarties sudarymo dienos iki tam tikro sutarto termino nustatoma fiksuotoji vartojimo kredito palūkanų norma, o šio laikotarpio pabaigoje nustatoma nauja metinė vartojimo kredito palūkanų norma, kuri vėliau periodiškai keičiama taikant sutartą rodiklį, bendros vartojimo kredito kainos metinė norma skaičiuojama darant prielaidą, kad fiksuotosios vartojimo kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje metinė vartojimo kredito palūkanų norma yra tokia pati kaip bendros vartojimo kredito kainos metinės normos skaičiavimo metu buvusi metinė vartojimo kredito palūkanų norma, skaičiuojama pagal sutartą rodiklį.

7. Bendros vartojimo kredito kainos metinė norma, kuria visų išmokamų vartojimo kredito sumų dabartinė vertė prilyginama visų bendros vartojimo kredito sumos grąžinamųjų įmokų ir mokesčių ar kitų išlaidų mokėjimų dabartinei vertei, skaičiuojama pagal šią formulę:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l},$$

kur:

X – bendros vartojimo kredito kainos metinė norma;

m – paskutinio vartojimo kredito sumos išmokėjimo eilės numeris;

k – vartojimo kredito sumos išmokėjimo eilės numeris, todėl $1 \leq k \leq m$;

C_k – vartojimo kredito išmokėjimo vartojimo kredito gavėjui k-uoju mokėjimu suma;

t_k – intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmos vartojimo kredito sumos išmokėjimo dienos iki kiekvienos kitos vartojimo kredito sumos išmokėjimo dienos, todėl $t_1 = 0$;

m' – paskutinio bendros vartojimo kredito sumos grąžinimo arba mokesčių ar kitų išlaidų mokėjimo eilės numeris;

l – bendros vartojimo kredito sumos grąžinimo arba mokesčių ar kitų išlaidų mokėjimo eilės numeris, todėl $1 \leq l \leq m'$;

D_l – bendros vartojimo kredito sumos grąžinimo arba mokesčių ar kitų išlaidų mokėjimo suma;

s_l – intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmos vartojimo kredito sumos išmokėjimo dienos iki kiekvienos kitos bendros vartojimo kredito sumos grąžinimo arba mokesčių ar kitų išlaidų mokėjimo dienos.

8. Skaičiuojant bendros vartojimo kredito kainos metinę normą pagal Taisyklių 7 punkte nurodytą formulę:

8.1. abiejų vartojimo kredito sutarties šalių skirtingu metu sumokėtos sumos nebūtinai turi būti vienodo dydžio ir nebūtinai mokamos vienodais intervalais;

8.2. skaičiavimo pradžios data yra pirmo vartojimo kredito sumos išmokėjimo data;

8.3. naudojami laiko intervalai tarp datų išreiškiami metais arba metų dalimis (darant prielaidą, kad metus sudaro 365 dienos (arba 366 dienos keliamaisiais metais), 52 savaitės arba 12 vienodos trukmės mėnesių, vienodos trukmės mėnesį sudaro 30,41666 dienos (365/12), neatsižvelgiant į tai, ar metai keliamieji, ar ne);

8.4. skaičiavimo rezultatas išreiškiamas bent vieno ženklo po kablelio tikslumu (dešimtainės trupmenos skaitmuo didinamas vienetu, jeigu po jo einantis skaitmuo lygus 5

arba didesnis už 5);

8.5. formulę galima perrašyti taikant vieną sumą ir srautų (A_k) principą; šie srautai bus teigiami arba neigiami, t. y. sumokėti arba gauti laikotarpiais nuo 1 iki n , kurie išreiškiami metais:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S – dabartinis srautų balansas. Jeigu siekiama palaikyti srautų ekvivalentiškumą, ši vertė bus lygi nuliui.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-274](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15742

Dėl Lietuvos banko valdybos 2012 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. 03-245 „Dėl Bendros vartojimo kredito kainos metinės normos skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo